

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

от 27 ноември 1989 година

**относно информирането на широката общественост за мерки, които се прилагат за
опазване на здравето и стъпките, които се предприемат в случай на радиационна
опасност**

(89/618/Евратом)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член 31 от него,

като взе предвид предложението от Комисията, представено след консултация с група хора, избрани от Научният и технически комитет, сред научните експерти от държавите-членки, както е установено в този член,

като взе предвид становището на Европейския Парламент¹,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет²,

като има предвид, че член 2, буква б) от Договора, установява, че Общността ще създаде единни стандарти за опазване здравето на работниците и населението;

като има предвид, че на 2 Февруари 1959 г., Съветът прие директиви, установяващи основни стандарти за опазване здравето на работниците и населението от опасностите от йонизиращите лъчения³, последно изменени с Директиви 80/836/Евратом⁴ и 84/467/Евратом⁵;

като има предвид, че съгласно член 24 от Директива 80/836/Евратом, всички държави-членки трябва да гарантират, че изложените на опасност работници са получили точна информация за радиационна защита,

като има предвид, че съгласно член 45, параграф 4 от упоменатата директива, всяка държава-членка трябва, в случай на авария, да предвиди действия за намеса и мерки, които да бъдат взети от компетентните органи и необходимите ресурси от гледна точка на персонал и оборудване, за предприемане на действие за опазване и защита на здравето на населението,

като има предвид, че на ниво Общност, следва да бъдат добавени по-нататъшни елементи към информацията, направена достъпна за населението, допълвайки въпросите вече обхванати от член 6 от Директива 85/337/ЕИО на Съвета от 27 юни 1985 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху

¹ ОВ С 158, 26. 6. 1989 г., стр. 403.

² ОВ С 337, 31. 12. 1988 г., стр. 67.

³ ОВ 11, 20. 2. 1959 г., стр. 221/59.

⁴ ОВ L 246, 17. 9. 1980 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 265, 5. 10. 1984 г., стр. 4.

околната среда⁶ и от член 8, параграф 1 от Директива 82/501/ЕИО на Съвета от 24 юни 1982 г. относно рисковете от големи аварии на някои промишлени дейности⁷, изменена с Директива 88/610/ЕИО⁸,

като има предвид, че всички държави-членки са подписали Конвенцията за ранно ранното уведомяване за ядрена авария на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ),

като има предвид, че Решение 87/600/Евратом на Съвета от 14 декември 1987 г. относно договорености на Общността за ранен обмен на информация в случай на радиационна опасност⁹ изискват всички държави-членки, които решат да вземат спешни мерки за защита на населението, като резултат от завишени нива на радиоактивност в околната среда, или в следствие на значително изпускане на радиоактивен материал, или като възможност за такова изпускане, да нотифицират Комисията и държавите-членки, които са, или биха могли да бъдат засегнати, и също така да нотифицират за взетите или планираните защитни мерки за информиране на населението,

като има предвид, че някои държави-членки вече са сключили двустранни споразумения за информация, взаимодействие и взаимопомощ в случай на ядрена авария,

като има предвид, че в случай на авария в ядрена инсталация в държава-членка, засегнатото население следва да бъде насърчено за предприемане на необходимите действия за повишаване ефективността на спешните мерки, които са взети или планирани,

като има предвид, че части от населението, което е възможно да бъде засегнато от радиационна авария, следва предварително да получи необходима и непрекъсната информация относно планираните мерки за опазване на здравето, свързани с тях и действията, които те следва да предприемат в случай на радиационна опасност; като има предвид, че някои общи принципи и специфични положения за информиране на такива части от населението следва да бъдат изготвени за тази цел на ниво Общност;

като има предвид, че такива съвместни принципи и специфични положения за информиране на населението, засегнато от действителна радиационна опасност следва също да бъдат съставени,

като има предвид, че също трябва да се вземе предвид притока на информация, от онези части от населението, които живеят в граничните райони,

като има предвид, че освен това, следва да бъдат положени усилия за засилване на мерките и практиките за информиране на населението вече в сила на национално ниво, в случай на радиационна авария,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

⁶ ОВ L 175, 5. 7. 1985 г., стр. 40.

⁷ ОВ L 230, 5. 8. 1982 г., стр. 1.

⁸ ОВ L 336, 7. 12. 1988 г., стр. 14.

⁹ ОВ L 371, 30. 12. 1987 г., стр. 76.

ДЯЛ I

Цели и определения

Член 1

Настоящата директива е предназначена да определи на ниво Общност, общи цели, свързани с мерките и процедурите за информиране на населението, за нуждата от подобряване оперативното опазване на здравето в случай на радиационна опасност.

Член 2

По смисъла на настоящата директива, "радиационна опасност" е всяка ситуация:

1. която следва след:

- а) авария на територията на държава-членка в съоръжения или по време на дейности, посочени в точка 2, при която се осъществява значително изпускане на радиоактивен материал, или такова е възможно настъпи такова или;
- б) измерване, в рамките на или извън нейната собствената територия, на завишени нива на радиоактивност, които вероятно са опасни за здравето на населението в държавите-членки; или
- в) аварии, различни от тези, посочени в буква а), свързани със съоръжения или дейности, посочени в точка 2, в които се осъществява значително изпускане на радиоактивни материали, или е възможно да настъпи такова; или
- г) други аварии, в които се осъществява значително изпускане на радиоактивни материали, или е възможно да настъпи такова;

2. която се отдава на съоръжения или дейности, посочени в параграф 1, букви а) и в), а именно:

- а) всеки ядрен реактор, независимо от неговото местонахождение;
- б) всяко друго съоръжение от ядрения горивен цикъл;
- в) всяко съоръжение за третиране на радиоактивни отпадъци;
- г) транспортирането и съхраняването на ядрени горива или радиоактивни отпадъци;
- д) производството, използването, съхраняването, изхвърлянето и транспортирането на радиоизотопи за селскостопански, промишлени, медицински цели и за провеждане на научни изследвания в тези области; и
- е) използването на радиоизотопи за получаване на енергия в космически кораби.

Член 3

За нуждите на прилагането на настоящата Директива, термините "значително изпускане на радиоактивен материал" и "високи нива на радиоактивност, които е

възможно да бъдат вредни за общественото здраве", да се разбират, като ситуации, в които е вероятно членове на обществото да бъдат изложени на дози, надхвърлящи допустимите, предвидени в директивите, установяващи основните стандарти за сигурност на Общността по отношение на радиационната защита.¹

Член 4

За целите на настоящата директива, следните термини имат следните значения:

а) население, което има опасност да бъде засегнато в случай на радиационна опасност;

всяка група от населението, за която държавите-членки са изготвили планове за намеса в случай на радиационна опасност;

б) население, което действително е засегнато от радиационна опасност;

всяка група от населението, за която са взети специфични мерки за защита, веднага щом се появи радиационна опасност.

Раздел II

Предварителна информация

Член 5

1. Държавите-членки гарантират, че на населението, което има опасност да бъде засегнато при радиационна опасност, се предоставя информация относно мерките за опазване на здравето, подходящи за него и действията, които следва да предприеме в случай на такава опасност.

2. Предоставената информация включва най-малко елементите, установени в приложение I.

3. Настоящата информация се съобщава на населението, както е посочено в параграф 1, без поискване.

4. Държавите-членки актуализират информацията и я предоставят периодично и при наличие на значителни промени в разпоредбите, които тя предписва. Тази информация е постоянно достъпна за населението.

ДЯЛ III

Информация в случай на радиационна опасност

Член 6

1. Държавите-членки гарантират, че в случай на радиационна опасност, населението, което е действително засегнато, незабавно е информирано за подробностите за

¹ Виж, по-специално член 12 от Директива 80/836/Евратом

аварията, за стъпките, които се предприемат в случая, от гледна точка на мерките за опазване на здравето, приложими към нея.

2. Предоставената информация покрива точките, съдържащи се в приложение II, които съответстват на типа на радиационната опасност.

ДЯЛ IV

Информирание на хора, които могат да бъдат заети с организирането на спешна помощ, в случай на радиационна опасност

Член 7

1. Държавите-членки гарантират, че на хората, които не обслужват съоръженията, или не са ангажирани в дейностите, определени в член 2, параграф 2, но могат да бъдат заети с организирането на помощ при радиационна опасност, е предоставена точна и периодично актуализирана информация относно опасностите за здравето при тяхната работа и за предпазните мерки, които да бъдат взети в такъв случай; настоящата информация взема предвид множеството от вероятни радиационни аварии.

2. Веднага щом възникне радиационна опасност, тази информация следва да бъде предоставяна точно, като се имат предвид специфичните обстоятелства.

ДЯЛ V

Процедури за изпълнение

Член 8

Информацията, посочена в членове 5, 6 и 7 също определя и органите, отговорни за прилагане на мерките, посочени в тези членове.

Член 9

Процедурите за разпространение на информацията, посочени в членове 5, 6 и 7, а също и тези, към които информацията следва да бъде отправена (физически и юридически лица), се определят във всяка от държавите-членки.

Член 10

1. Информацията, посочена в член 5 се нотифицира на Комисията, по нейно поискване, без да накърнява правото на държавите-членки, да нотифицират тази информация на другите страни.

2. Информацията предоставена от държавите-членки, съгласно с член 6, е нотифицирана на Комисията и на онези от държави-членки, които биха могли да бъдат засегнати.

3. По отношение на информацията, посочена в член 7, данните, свързани с радиационна опасност, са нотифицирани на Комисията по нейно искане, веднага щом е възможно и осъществимо.

ДЯЛ VI

Заклучителни разпоредби

Член 11

Настоящата директива не накърнява правото на държавите-членки да прилагат и приемат мерки за предоставяне на информация, която е допълнителна към тази, която се изисква съгласно настоящата директива.

Член 12

Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от 24 месеца след нейното приемане. Те незабавно информират Комисията за това, както и за всички понататъшни нейни изменения.

Член 13

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 27 ноември 1989 година.

За Съвета:
Председател
R.DUMAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Предварителна информация, посочена в член 5

1. Основни данни за радиоактивността и нейните ефекти върху хората и околна среда.
2. Различните видове радиационни опасности и техните последствия върху населението и околната среда.
3. Спешни мерки, предвидени за оповестяване, защита и подпомагане на населението в случай на радиационна опасност.
4. Точна информация за действията, които следва да бъдат предприети от населението, в случай на радиационна опасност.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Информация в случай на радиационна опасност, посочена в член 6

На основата на предварително съставените планове в държавите-членки, населението, действително засегнато в случай на радиационна опасност, бързо и периодично ще получи:

а) информация за типа на възникналата авария, и ако е възможно, нейните характеристики (напр. нейното местоположение, граници и вероятно развитие).

б) съвети за защита, които в зависимост от типа на аварията могат:

-да обхващат следното: ограничения за консумацията на някои хранителни продукти, които вероятно са заразени, основни правила за хигиена и обеззаразяване, препоръки за оставане в сградите, разпределение и използване на защитни материали, евакуация,

-да бъдат съпроводени, когато е необходимо, от специални предупреждения за някои групи от населението;

в) съобщения, препоръчващи сътрудничество с указанията или с изискванията от компетентните органи.

2. Ако аварията е предшествана от фаза, предшестваща обявяването на тревога, населението вероятно засегнато в случай на радиационна опасност, следва да получи информация и съвети по време на тази фаза като:

-покана на населението да настрои радио- и телевизионните си приемници,

-подготвителни съвети към предприятията със специални колективни отговорности,

-препоръки към професионалните групи, които са специално засегнати.

3. Информацията и съветите ще бъдат съпроводжани, ако времето позволява, от напомняне на основните факти за радиоактивността и влиянието ѝ върху хората и околната среда.